

الکوی غفلت زدایی از دیدگاه اسلام

سید حبیب الله حسینی

۱۴۰۳

- سرشناسه: حسینی، سیدحبيب‌الله، ۱۳۴۸-
- عنوان و نام پديدآور: الگوی غفلت‌زدایی از دیدگاه اسلام / سیدحبيب‌الله حسینی.
- مشخصات نشر: قم: عصر جوان، ۱۴۰۳.
- مشخصات ظاهری: ۳۹۷ ص.
- شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۵۳-۵۷۹-۷
- وضعیت فهرست نویسی: فیبا
- موضوع: غفلت -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
- Negligence (Ethics) -- Religious aspects -- Islam
- غفلت -- جنبه‌های قرآنی
- Negligence (Ethics) -- Qur'anic teaching
- رده بندی کنگره: ۵۵/۲۵۰BP
- رده بندی دیویی: ۶۳۹/۲۹۷
- شماره کتابشناسی ملی: ۹۸۲۱۶۰۷
- اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

www.ketab.ir

- عنوان کتاب: الگوی غفلت‌زدایی از دیدگاه اسلام
- مؤلف: سید حبيب الله حسینی
- انتشارات: عصر جوان
- شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۵۳-۵۷۹-۷
- نوبت چاپ: اول ۱۴۰۳
- خدمات فنی: ابوالقاسم کریم تبار
- چاپخانه: زمزم
- شمارگان: ۳۰۰
- قیمت: ۴۵۰,۰۰۰ تومان

قم - خیابان ارم - پاساژ قدس - طبقه آخر - پلاک ۱۶۷ - انتشارات عصر جوان
 تلفن ۰۲۵۳۷۷۳۰۰۳۷ - ۰۹۱۲۵۵۲۸۴۸۰
 حق چاپ برای ناشر و مؤلف محفوظ است.

فهرست مطالب

پیشگفتار	۱۳
مقدمه	۱۵
فصل اول: مفاهیم نظری	۲۳
۱. الگو	۲۳
۲. غفلت	۲۵
۳. غفلت در بیان معصومین	۳۳
۴. مفاهیم مشابه غفلت	۳۴
- سهو	۳۴
- نسیان	۳۸
- لهو	۴۲
- جهل	۴۳
۵. تشابه غفلت و سهو	۴۵
۶. تفاوت های غفلت و سهو	۴۷
۷. تشابه غفلت و نسیان	۴۸
۸. تفاوت های غفلت و نسیان	۵۱
۹. تشابه غفلت و لهو	۵۴
۱۰. تشابه غفلت و جهل	۵۵
۱۱. تفاوت های غفلت و جهل	۵۷

- پرخوری ۲۳۳
- ایجاد تفرقه ۲۳۷
- همنشینی و مصاحبت با گمراهان ۲۳۸
- مجادله ۲۴۵
- حضور در مجالس غفلتزا ۲۴۷
- پرستش بت درون (نفس اماره) ۲۵۱
- نتیجه فصل سوم: ۲۵۴
- فصل چهارم: الگوی غفلت‌زدایی با توجه به راهکارها** ۲۵۷
- الف) راهکارهای شناختی الگوی غفلت‌زدایی ۲۵۹
- اعطای بیش نسبت به متعقات غفلت ۲۵۹
۱. اعطای بیش به فرد عاقل ۲۵۹
۲. اعطای بیش نسبت به شیطان و شناخت ترفندهای او ۲۶۲
۳. اعطای بیش نسبت به هوای نفس ۲۷۱
- ۱-۳. اهداف قرآن در بُعد بیش ۲۷۴
۴. اعطای بیش نسبت به دنیا ۲۷۵
۵. اعطای بیش نسبت به نظام هستی ۲۷۸
۶. اعطای بیش نسبت به علم و آگاهی الهی از اعمال و اسرار ۲۸۱
۷. اعطای بیش نسبت به نظارت همه جانبه خداوند ۲۸۳
۸. اعطای بیش نسبت به مرگ و جهان آخرت ۲۸۶
۹. اعطای بیش نسبت به گواهان در دادگاه آخرت ۲۹۰
- یاد دانی مرگ ۳۰۰
- تفکر و اندیشیدن ۳۰۱
- عبرت از تاریخ و سرگذشت پیشینیان ۳۰۳
- یادآوری دائمی هدف خلقت ۳۰۶

۳۰۷.....	- موعظه
۳۱۴.....	(ب) راهکارهای گرایشی الگوی غفلتزدایی
۳۱۴.....	- محبت و عشق به خدا
۳۲۱.....	- ایمان به خدا
۳۲۵.....	- زهد گرایی
۳۳۱.....	- آخرت گرایی
۳۳۶.....	- تحصیل رضایت الهی (اخلاص)
۳۴۲.....	(ج) راهکارهای رفتاری غفلتزدایی
۳۴۳.....	- ذکر و یاد خدا
۳۵۲.....	- مراقبت بر اعمال و محاسبه نفس
۳۵۶.....	- توبه
۳۵۹.....	- یادآوری نعمت های الهی
۳۶۳.....	- تقوا و پرهیزکاری
۳۷۰.....	- تغییر موقعیت
۳۷۶.....	نتیجه فصل چهارم
۳۷۹.....	فصل پنجم: جمع بندی و نتیجه گیری
۳۹۱.....	منابع و ماخذ
۳۹۱.....	الف) کتب (فارسی و عربی)
۳۹۷.....	ب) پایان نامه ها:

پیشگفتار

از آنجاکه هدف از خلقت انسان رشد، تعالی و نیل به کمال انسانی می‌باشد، برای دستیابی به این مهم، باید راه‌های رسیدن به آن و موانع موجود در این مسیر را شناخت. یکی از گام‌های اساسی در راه تحقق این هدف، زدودن ریشه‌ی ردائل اخلاقی و کسب فضائل اخلاقی است. برای زدودن ردائل اخلاقی و رسیدن به فضائل اخلاقی ابتدا باید ردائل و فضائل اخلاقی را شناخت و به آنها توجه نمود و غفلت را از آنها زدود. سؤالی که در اینجا مطرح است این است که آیا با این عمر کوتاه امکان شناخت و درمان همه ردائل و پاک‌سازی آنها وجود دارد؟ اگر هدف ما رسیدن به سعادت و کمال نهایی می‌باشد باید به دنبال راه چاره‌ای باشیم که راه میان‌بر بوده و با عمل به آن بتوانیم سریع‌تر به مقصد برسیم؛ بنابراین غفلت را چه از ردائل و چه از فضائل باید زدود تا به کمال انسانی و قرب الهی دست‌یافت. بنا بر تحقیقات صورت گرفته در آیات و روایات اسلامی، غفلت ریشه مشترک تمام انحرافات، مفساد، ردائل اخلاقی، اشتباهات و تزلزلات روحی و معنوی و زمینه‌ی اصلی همه گناهان می‌باشد. به همین دلیل در روایات از آن به‌عنوان «أضْرُ الْأَعْدَاءِ»^۱ یاد شده است. حضرت آدم علیه السلام با یک لحظه غفلت از جایگاه اصلی‌اش به دنیای پر از درد و گرفتاری هبوط نمود، خداوند متعال یک‌صد و بیست و چهار هزار پیغمبر را یکی پس از دیگری برای هدایت بشر و زدودن غفلت از انسان مبعوث فرمود، بدون شک، تجدید نبوت‌ها تذکری برای تنبه و بیداری انسان‌ها از خواب‌سنگین غفلت

۱. تمیمی آمدی. عبد الواحد. غرر الحکم و درر الکلم. ج ۲. ص ۱۱۰۶. ح ۴۷۲. (ترجمه شیخ الاسلامی).

❖ الگوی غفلت‌زدایی از دیدگاه اسلام ❖

می‌باشد. غفلت معضلی است که مرد و زن، پیر و جوان، باسواد و بی‌سواد ممکن است به آن دچار شوند. از این رو به دلیل اهمیت و ضرورت موضوع و علاقه قبلی که به بررسی این مسئله داشتم، تلاش کردم تا با ارائه الگوی غفلت‌زدایی از منظر آیات و روایات راهی برای خروج از ظلمت رذیله غفلت که ریشه‌ی همه‌ی رذائل است^۱ گشوده شود. با توجه به اینکه رویکرد ما در این پژوهش بر محور آیات قرآن و روایات اسلامی بوده است، لذا سعی نموده از تمام آیاتی که ارتباط مستقیم با موضوع غفلت دارند و همچنین برای تبیین و تکمیل بحث از آیاتی که به نحوی مرتبط با موضوع بوده استفاده نماید. در زمینه‌ی تفاسیر نیز، از تفاسیر مهم و معتبر که در رأس آنها: «المیزان»، «تفسیر الصافی»، «التبیان»، «مجمع‌البیان» و «نمونه» قرار دارد، بهره گرفته و در رابطه با روایات سعی شده است که بیشتر از منابع اولیه و معتبر استفاده شود و تا حد امکان از ورود به مباحث غیرمرتبط اجتناب شود.